

अविद्या मृत्युं तीर्त्वा विद्याऽमृतमशनुते ।

झान प्रबोधिनी

घडो ज्ञानाचा उद्बोध । भक्तिप्रेमाचा कफ्टोळ ।

मासिक वृत्त

सौर फाल्गुन १९३२ चे वृत्त

सौर चैत्र १, शके १९३३ दि. २२/३/२०११

दृष्टिक्षेपात ज्ञान प्रबोधिनी

- शिक्षण ग्रामविकासन संघटन संशोधन आरोग्य एकात्मता
लोकजागृती कार्यक्रम
तंत्रज्ञानाचा प्रसार
आर्थिक विकास
आरोग्य
शिक्षण/प्रशिक्षण →
मनुष्यघडण

दासनवमी व्याख्यानमाला

दि. २४, २५ व २६ फेब्रुवारी या कालावधीत दासनवमीच्या निमित्ताने ज्ञान प्रबोधिनीमध्ये व्याख्यानमाला झाली. यामध्ये 'देहास लागली उपासना' या विषयावर मा. संचालक गिरीशराव बापट यांचे व्याख्यान झाले. तसेच 'दासबोधातील उपासना' या विषयावर मा. लताताई भिशीकर यांची दोन व्याख्याने झाली. तीनही व्याख्यानांचे सार दासबोधातील विचारांचे आजच्या काळातील महत्त्व आणि प्रबोधिनीतील कार्यकर्त्यासाठी संघटनात्मक काम करत असताना होणारा उपयोग असे होते. ऐकणाऱ्या सर्वांना रोजच्या जीवनातील व्यवहार व दासबोधातील उपासना यांची सांगड आपल्या आयुष्यात उत्तम प्रकारे कशी घालायची याबाबत मार्गदर्शन मिळाले. या कार्यक्रमासाठी एकूण १०० जणांची उपस्थिती होती.

शिक्षण प्रभाग

शैक्षणिक उपक्रम संशोधिका वा. ना. दांडेकर शिक्षक प्रशिक्षण केंद्र माता-बालक उत्कर्ष प्रतिष्ठान, सांगोला येथे दि. ६ मार्च रोजी शिक्षक व कार्यकर्त्यासाठी 'गट बांधणी' या विषयावर प्रशिक्षण वगाचे आयोजन करण्यात आले होते. या प्रशिक्षण वर्गात शिक्षक व कार्यकर्ते मिळून ४२ जणांचा सहभाग होता.

शैक्षणिक उपक्रम संशोधिकेचे काम महाराष्ट्रभर विस्तारण्यासाठी दि. १३ मार्च रोजी शिक्षण प्रेमी कार्यकर्त्यांची बैठक आयोजित केली होती. रत्नागिरी, कोल्हापूर, सातारा, नवी मुंबई, नाशिक, जळगाव, धुळे, पुणे या जिल्ह्यातून आलेल्या एकूण १९ जणांचा सहभाग या बैठकीत होता. शैक्षणिक साधन केंद्र संकेत स्थळाचे दर्शन व त्यावर चर्चा, पल्लवीताई पराडकर यांनी प्रा.विवेकाराव पोंक्षे यांच्या मार्गदर्शनाखाली घेतली. शैक्षणिक प्रक्षेपण कार्यक्रमाचे प्रात्यक्षिक श्री. राजीव देवकर यांनी दाखविले.

बुद्धिमत्ता संवर्धन केंद्र - दि. ६ मार्च रोजी माता-बालक उत्कर्ष प्रतिष्ठान, सांगोला यांच्यामार्फत चालू असलेल्या मुक्तविद्या केंद्रातील १५ विद्यार्थ्यांसाठी विज्ञान खेळणी व वाचन कौशल्य या विषयी मार्गदर्शन करण्यात आले.

शैक्षणिक साधन केंद्र - दि. १४ जानेवारी रोजी How to face competitive exam या विषयावर इंटरनेटच्या माध्यमातून प्रा. प्रशांत दिवेकर यांचे व्याख्यान झाले. या थेट प्रेक्षण कार्यक्रमाचे पुनर्प्रक्षेपण दि. २४ फेब्रुवारी रोजी लोकमान्य ठिळक विद्यालय, गोवा येथील विद्यार्थ्यांकिता करण्यात आले.

नवनगर विद्यालय, निगडी पूर्व प्राथमिक - सौर ५ फाल्गुन (२४ फेब्रुवारी) रोजी बालभवनात आंतरशालेय श्लोक पाठांतर स्पर्धा घेण्यात आली. परिसरातील १० शाळांमधील ३८० विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

प्राथमिक - सौर १६ ते २१ फाल्गुन (दि. ७ ते १२ मार्च) दरम्यान वर्गप्रदर्शन भरविण्यात आले होते. इ. २रीतील विद्यार्थ्यांनी सार्वजनिक जागा व संदेशवहनाची साधने, इ. ३रीतील विद्यार्थ्यांनी विज्ञान, भूगोल व इतिहास विषयास अनुसूचना अभ्यासपूर्ण व आकर्षक प्रतिकृती पालकांच्या सहकायनी तयार केल्या होत्या.

गुरुकुल - सौर ७ फाल्गुन (२६ फेब्रुवारी) रोजी इ. ९ वीच्या विद्यार्थ्यांचा प्रतिज्ञा ग्रहणाचा कार्यक्रम झाला. श्री. मनोज देवळेकर यांनी विद्यार्थ्यांना प्रतिज्ञा दिली व त्याग, पराक्रम, सेवा याबद्दल उदाहरणे देत मोलाचे मार्गदर्शन केले.

या महिन्यात वर्षभर विद्यार्थ्यांनी अभ्यासपूर्वक तयार केलेल्या १०० प्रकल्पांचे सादरीकरण झाले. आधुनिक तंत्रांचा वापर करून विद्यार्थ्यांनी विविध विषयांवर सादर केलेल्या प्रकल्पांचे ११ परीक्षकांनी परीक्षण केले.

निगडी केंद्र - सौर २६ फाल्गुन ते ३ चैत्र (दि. १७ मार्च ते २४ मार्च) दरम्यान मातृमंदिर विश्वस्त संस्थेने भागवत सप्तसाहनाचे आयोजन केलेले आहे. प्रवचनकार श्री. वा. ना. अभ्यंकर यांचा हा २७वा भागवत सप्तसाह आहे.

ज्ञान प्रबोधिनी, सोलापूर

प्राथमिक - दि. १० मार्च रोजी मा. संचालकांची वार्षिक भेट झाली. इ. १ली व इ. २री च्या गटाने अनुक्रमे झेंडे व डंबेल्स या साहित्यासह कवायत प्रकार केले. इ. ३री व ४थीच्या गटाने सूर्यनमस्कार, योगासने यांचे सादरीकरण केले.

अध्यापक बैठकीत मा. संचालकांनी अध्यापनातील प्रयोगशीलता या विषयावरील मार्गदर्शन करत असताना विद्यार्थ्यांचे स्वातंत्र्य व शालेय शिस्त याचा समन्वय कसा साधता येईल ? यावर भाष्य केले.

माध्यमिक - दि. १३ फेब्रुवारी रोजी पुरणचंद्र पुंजाल मैदान येथे प्रशालेतील विद्यार्थ्यांनी क्रीडा व साहस प्रात्यक्षिके सादर केली. यामध्ये इ. ५वी ते ९वी च्या ५०० विद्यार्थ्यांनी २५ क्रीडा व साहस प्रकार सादर केले. यात कबड्डी, खोखो इ. भारतीय क्रीडा प्रकारातील नैपुण्य, हॅण्डबॉल, रघ्बी इ. खेळातील प्रावीण्य, अश्वीगोलातून उड्या, रिव्हर क्रॉसिंग, रॅपलिंग इ. चित्तथरारक साहस प्रकार विद्यार्थ्यांनी सादर केले.

दि. २६ फेब्रुवारी रोजी प्रयोगशाळा, इ. १०वीचे दोन्ही वर्ग, दिक्काल कक्ष, संगीत कक्ष व चित्रकला कक्ष येथे एकूण ६५ प्रकल्प मांडण्यात आले होते. यात इ. ५ वी ते ९वी

मधील ४०० विद्यार्थ्यांचा सहभाग होता. **युवक विभाग** : विज्ञान दिनानिमित्त विज्ञान कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये आपली प्रशाला व अन्य प्रशालेतील एकूण १५० विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

❖ ज्ञान प्रबोधिनी, हराळी ❖

दि. १३ व १४ फेब्रुवारी या दिवशी पुण्याच्या प्रबोध शाळेच्या दुसऱ्या तुकडीचे आता विविध क्षेत्रात नाव मिळवलेले पाच माजी विद्यार्थी डॉ. सुधन्वा वडगावकर, श्री. प्रमोद अनंतपुरे, श्री. गिरीश केळकर, श्री. निनाद माटे, व श्री. दीपक नामजोशी हराळीला आले होते.

दि. २ मार्च ला महाशिवरात्रीनिमित्त हराळी येथील शिव मंदिरात विशेष उपासना झाली. ग्रामस्थांनी दीपार्चन केले. या भागातील ध्येयनिष्ठ निवृत्त शिक्षक श्री. कोरे गुरुजी यांनी मार्गदर्शन केले.

प्रबोधिनीच्या संस्थापक सदस्या डॉ. पुष्पाताई आगाशे व त्यांचे बंधू श्री. यशवंतराव व वहिनी सौ. आशाताई आगाशे यांनी तीन दिवस हराळीला राहून विद्यार्थ्यांना गणित व इंग्रजी विषयांचे मार्गदर्शन केले. हराळीचे शुभचिंतक व साहाय्यक श्री. यशवंत पटवर्धन यांनी हराळीला येऊन वास्तुकामाविषयी सल्ला दिला.

दि. ८ व ९ मार्च रोजी मा. संचालकांची हराळीला भेट झाली. त्यांनी विभागप्रमुख बैठकीत मार्गदर्शन केले. प्राथमिकच्या वर्षान्त समारंभासाठी ते उपस्थित होते. मुलांचे विज्ञान प्रकल्प प्रदर्शन त्यांनी पाहिले.

दि. १३ मार्च रोजी बांधकाम तज्ज्ञ श्री. युसुफ इनामदार यांनी हराळीला भेट देऊन बांधकामाबाबत सूचना केल्या. सध्या कार्यकर्ता निवास व साधक निवासाचे बांधकाम चालू आहे.

संघटन प्रभाग

❖ युवती विभाग ❖

सौर ३० मार्च (१९ फेब्रुवारी) रोजी प्रतिज्ञाग्रहण समारंभ आयोजित केला होता. समारंभासाठी उपासनेच्या पोथीची पुनर्रचना करण्यात आली. आठ जर्णीनी प्रथम प्रतिज्ञा, तीन जर्णीनी द्वितीय प्रतिज्ञा व मा. उषाताई खिरे यांनी आजन्म तृतीय प्रतिज्ञा घेतली. मा. उषाताईनी या वयात प्रतिज्ञा घेण्यामागची भूमिका मनोगताद्वारे मांडली. यापूर्वीच प्रथम व द्वितीय प्रतिज्ञा घेतलेल्यांनी मनोगते व्यक्त केली व मा. संचालकांनी उपस्थिताना मार्गदर्शन केले. यामध्ये मुख्यतः प्रतिज्ञामागील अर्थ व त्या का घ्यावयाच्या हे स्पष्ट केले.

सौर २० फाल्गुन (दि. ११ मार्च) रोजी ज्ञान प्रबोधिनी प्रशालेच्या मुलांच्या पथकश: दलाला संचालक भेट आयोजित करण्यात आली होती. घ्यायामप्रकार, सूर्यनमस्कार, संचलन इ. क्रीडाप्रकार झाल्यानंतर मुलांनी व मार्गदर्शिकांनी

मनोगते व्यक्त केली. दलावर क्रीडाप्रकारांमध्ये उत्तमता आणताना सतत ‘हिंदुस्थान हिंदुस्थान’ असा जप केला पाहिजे असे मार्गदर्शन मा. संचालकांनी केले.

यंदा वर्षभर भारत इंग्लिश स्कूल येथे विज्ञान तासिका घेण्यात आल्या. या वर्षाचा औपचारिक समारोप सौर ४ फाल्गुन (दि. २३ फेब्रुवारी) रोजी विज्ञान शिविर घेऊन करण्यात आला. विविध प्रयोग व उपक्रमांद्वारे मुलांमध्ये विज्ञानाची गोडी लावण्यासाठी या तासिकांचे आयोजन करण्यात आले होते.

निगडीमध्ये सौर फाल्गुन १४ (दि. ५ मार्च) रोजी ३० युवतींच्या गटाने नाविन्यपूर्ण कार्यक्रम केला. या कार्यक्रमामध्ये गाण्यांबरोबरच नृत्य, सावल्यांचा खेळ, रेतीकाम, चित्रकला यांचाही समावेश होता. कार्यक्रमासाठी ३५० प्रेक्षक उपस्थित होते. ‘साद’ या नावाने हा गट इथुन पुढेही चालू राहील.

❖ छात्र प्रबोधन ❖

मार्गील वर्षी प्रमाणेच याही वर्षी ‘छात्र प्रबोधन’च्या ग्रामीण दिवाळी अंकावर आधारित २० ग्रामीण मेळावे घेण्याचे उद्दिष्ट ठरविले होते. ते उद्दिष्ट छात्र प्रबोधन, विस्तार केंद्रे व ग्रामविकसन यांच्या सहकार्यामुळे पूर्ण झाले. प्रथमच रत्नागिरी येथे दोन मेळावे झाले.

या मेळाव्यांमध्ये विद्यार्थ्यांचा उल्लेखनीय सहभाग होता. ग्रामीण मेळाव्यांमध्ये सहभागी होणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांना ‘धमाल सुटी’ ही पुस्तिका भेट दिली आहे. या पुस्तिकेत खेळ, कोडी, प्रयोग, पद्ध यांचा समावेश आहे. या पुस्तिकेच्या आधारे सहभागी विद्यार्थ्यांनी सुटीमध्ये आपापल्या गावी मित्रांसाठी ‘आनंद मेळावे’ घ्यावेत अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात आली आहे.

दि. ३ व ४ मार्च या कालावधीत प्रा. महेंद्रभाई यांचा बीड, अंबाजोगाई, परभणी या भागात दैरा झाला.

❖ स्त्री शक्ति प्रबोधन ❖

कार्यशाळा : उमलत्या गटाने बालशिक्षण मंदिर येथील इ. ६वी व ज्वीच्या मुलामुलींसाठी कार्यशाळा घेतली. त्यांच्या वयाचा विचार करून एकूण कार्यशाळेच्या तपशीलात काही बदल केले गेले. बाल विकास शिबिरे घेण्याच्या प्रशिक्षणासाठी शालेय मानसज्ज आणि मुलांबरोबर काम करणारे समुपदेशक असे सुमारे ४० जण सहभागी झाले होते. यामध्ये नागरी वस्तीतील प्रशिक्षणार्थींचाही उत्सर्फूत सहभाग होता.

दि. १८ मार्च रोजी झालेल्या संवादिनी मासिक बैठकीत श्री. सुहास लिमये यांनी त्यांचे 'नर्मदा परिक्रमे' विषयीचे अनुभव सांगितले.

❖ विस्तार केंद्र ❖

अंबाजोगाई विस्तार केंद्र : दि. २, ५ व ६ फेब्रुवारी रोजी अनुक्रमे गोविंद केंद्र, मुक्ताई केंद्र व रामकृष्ण केंद्रावर 'दोन शब्द आईचे' हा कार्यक्रम घेण्यात आला. या कार्यक्रमाला मोठ्या प्रमाणावर प्रतिसाद मिळाला.

बोरीवली विस्तार केंद्र : दि. २७ फेब्रुवारी रोजी बोरीवली येथे कार्यकर्त्यांचा एक मेळावा झाला. कार्यविस्ताराचा प्रयत्न

म्हणून या कार्यकर्ता स्नेह मेळाव्याचे नियोजन केले होते. सकाळी ८.३० वा. बोरीवलीतील प्रबोधनकार ठाकरे सभागृहात अतिशय उत्साहाने सुरुवात झाली. उपस्थितांचे स्वागत व पद्य झाल्यावर ज्ञान प्रबोधिनींची माहिती देणारी सी. डी. दाखविण्यात आली. बोरीवली केंद्राची माहिती पद्याताईनी दिली. यानंतर बोरीवलीत चालणाऱ्या नियमित उपक्रमांची माहिती अनुक्रमे १) विनया नगरकर - सासाहिक विकसिका, २) कार्तिकी फाटक - शिबिर गट,

३) शुभदा केळकर - संवादिनी यांनी दिली. ही सर्व माहिती पी. पी. टी. ने देण्याचा प्रयत्न केला. उपक्रमानुसार पुढे एक तास चर्चा झाली. त्यानंतर डॉबिवली, कल्याण, वांद्रे, बदलापूर, गिरगाव, पार्ले, गोरेगाव यांची केंद्रशः निवेदने झाली व केंद्रशः गटचर्चा ही झाल्या.

या सत्रानंतर मा. संचालकांचे उपस्थितांना विस्ताराविषयी मार्गदर्शन झाले. कार्यक्रमाची सांगता मातृभूमीपूजनाने झाली. या मेळाव्यासाठी मुंबई, ठाणे, पालघर या सर्व विभागातून एकूण १२५ कार्यकर्ते हजर होते. यापैकी ७५ नियमित काम करणारे व ३५ नवीन काम करण्याची इच्छा असलेले होते.

डॉबिवली विस्तार केंद्र : छात्र प्रबोधनच्या ग्रामीण दिवाळी अंकावर आधारित दि. २१ फेब्रुवारी ते ७ मार्च या कालावधीत डॉबिवली, बदलापूर व कल्याण केंद्रांनी एकूण पाच मेळावे घेतले. चिंधीची वाडी, बाळे वाकळण, सायले, पिंपळोली येथे मेळाव्यांमध्ये वाचन वेग वाढविणे, वाचनाच्या चुकीच्या सवयी, वाचनाचे महत्त्व, विज्ञान प्रयोग, गंमत खेळ व अंकातील साहित्यावर आधारित सादरीकरण स्पर्धा अशी सत्रे झाली. सर्व मेळाव्यांमध्ये एकूण २४८ विद्यार्थ्यांचा सहभाग होता.

मातृभूमिपूजन : गेल्यावर्षीप्रमाणे यंदाही माजी सैनिक मंडळाच्या वर्धापनदिनी मातृभूमिपूजनाचा सोहळा झाला. ४२ जण उपस्थित होते. पोथीचे गद्य वाचन वृंदाताई गोडसे यांनी तर पद्य वाचन अंजलीताई टेंबे यांनी केले.

सौर १ फाल्गुन (दि. २० फेब्रुवारी) रोजी प्रा. महेंद्रभाईनी विद्यावर्तींचा पाठपुरावा म्हणून स्वयंअध्ययन कौशल्य उपक्रम घेऊ इच्छिणाऱ्या कार्यकर्त्यांच्या गटाला मार्गदर्शन केले. संध्याकाळी पालक मंडळात त्यांचे व्याख्यान झाले व रात्री कार्यकर्त्यांसमोर त्यांनी छात्र प्रबोधनचे संपादन आणि महाराष्ट्रातील कार्यविस्तार यासंबंधी अनुभव कथन केले.

संशोधन प्रभाग

❖ प्रज्ञा मानस संशोधिका ❖

दिल्लीला इंदिरा गांधी ओपन युनिव्हर्सिटीने आयोजित केलेल्या Psychometry या विषयावरील राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सुचरिताताईचे school climate या विषयावरील सादरीकरण झाले. याच परिषदेत वा. अनंदाताईच्या Emotional Intelligence चाचणीच्या भित्तीपत्रक सादरीकरणास Best Presentation पारितोषिक मिळाले.

'अभ्युदय' या शिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रमात पूर्वप्राथमिक अध्यापिकांचे 'कथाकथन' विषयावर दोन दिवसांचे निवासी प्रशिक्षण शिबिर झाले.

❖ संत्रिका ❖

जनतंत्र-उद्बोधन मंच (राष्ट्रवाद अभ्यास मंडळ) व्याख्यान : दि. २० फेब्रुवारी रोजी 'सुनियोजित नागरीकरणाची गरज आणि 'लवासा' प्रकल्प यावर सुलक्षणा महाजन आणि निळू दामले यांचे व्याख्यान झाले.

भगिनी निवेदिता स्मृति शताब्दी कार्यक्रम भगिनी निवेदिता स्मृतिशताब्दी संयोजन समितीच्या वर्तीने दि. ५ व ७ फेब्रुवारी रोजी आंतररशालेय स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या. वक्तृत्व, चित्रकला, उतारा पाठांतर, कथाकथन या स्पर्धांमध्ये ३० शाळांमधील सुमारे ३०० विद्यार्थी,

विद्यार्थिनींनी भाग घेतला . दि. ११ फेब्रुवारी रोजी झालेल्या बक्षिस समारंभात ३६ स्पर्धकांना पारितोषिके दिली.

या महिन्यापासून पुरोहितांच्या सासाहिक बैठकीत सत्यनारायण पूजेच्या इंग्रजी पोथीचे वाचन सुरु केले. सध्या काही निवडक पुरोहितच इंग्रजीत संस्कार करतात. सर्व पुरोहितांना इंग्रजीतून संस्कार करण्याचा सराव व्हावा असा यामागे हेतू आहे.

कै. सौ. मंगलाबाई चितळे स्मृति कार्यक्रमा अंतर्गत दि. ९ मार्च रोजी गार्गी देशपांडे यांचे कीर्तन व दि. १० मार्च रोजी सौ. संगिता कानडे यांचे भगिनी निवेदिता या विषयावरील कीर्तन झाले.

ग्राम विकासन प्रभाग

किशोरी विकास : निगडी क्रीडाकुलातील तज्ज्ञांनी वेल्हे तालुक्यातील किशोरींची शारिरीक तंदुरुस्तीची चाचणी तोरणा विद्यालयाच्या क्रिडांगणावर घेतली. यासाठी सहा शाळांमधील ५२ विद्यार्थिनी उपस्थित होत्या.

युवती विभाग : आंबवणे येथे युवती प्रशिक्षणाचा आठवड्यातून ४ दिवस रोज ४ तास असा वर्ग ऑक्टोबर २०१० पासून चालू आहे. यातील २० विद्यार्थिनींची अभ्यास सहल दि. २२ व २३ फेब्रुवारी रोजी शिवालीताई बरोबर सोलापूर-हराळी येथे जाऊन आली. त्यांनी सोलापूर येथील टर्किंश टॉवेलच्या कारखान्यास भेट दिली. तसेच सोलापूर प्रबोधिनी, हराळी येथील कृषि महाविद्यालय शेती प्रकल्प यालाही भेट दिली. मा. लताताई व मा. आण्णांशी प्रत्यक्ष बोलणे झाले.

पार्लर वर्ग : आंबवणे येथे ब्युटी पार्लरचा वर्ग दि. १६ मार्च पासून सुरु झाला. यामध्ये १२ जणींनी सहभाग घेतला.

स्वच्छतागृहांची उभारणी : कोदवडी येथील बचतगट सदस्यांनी तसेच गावकच्यांनी घेतलेल्या पुढाकारातून १५ स्वच्छतागृह बांधण्यात आली. यासाठी प्रबोधिनीच्या वतीने संडासाचे भांडे व २ पोती सिमेंटसाठी रिहॉल्वर्हिंग फंड देण्यात

आला. कोदवडी येथील अंगणवाडीताई श्रीमती रेणुकाताई कानडे यांच्या पुढाकाराने स्वच्छतागृहे बांधली गेली.

कुपोषित बालकांची तपासणी : गेल्या १० महिन्यांपासून वेल्हे तालुका कुपोषण मुक्त करण्यासाठी राबविण्यात येणाऱ्या तालुकापातळीवरील कार्यक्रमांतर्गत अंगणवाडी ताईचे कुपोषण मुक्तते संदर्भातील प्रशिक्षण ज्ञान प्रबोधिनीच्या वतीने चालू आहे. १२० गावांमधील अंगणवाडीताई या दरमहा होणाऱ्या प्रशिक्षणास उपस्थित असतात.

या प्रशिक्षणा अंतर्गत दि. १५ मार्च रोजी वेल्हे तालुक्यातील ५२ कुपोषित बालकांची तपासणी तज्ज्ञांच्या गटाने केली. यासाठी दीनानाथ मंगेशकर रुणालयातील डॉ. रश्मी गुपचुप व ४ डॉक्टरांचा गट उपस्थित होता. **महिला व बालक तपासणी :** दि. १६

मार्च रोजी आंबवणे येथे १५ गावातील ५२ महिला तसेच ४० मुलांची तपासणी करण्यात आली. पाटणकर नर्सिंग होम मधील डॉक्टरांचा गट महिला तपासणीसाठी तर डॉ. उज्ज्वला या मुलांच्या तपासणीसाठी उपस्थित होत्या.

पानशेत येथे १२० महिलांची तपासणी करण्यासाठी डॉ. स्नेहल पुरंदरे दि. ६ मार्च रोजी उपस्थित होत्या. स्त्री रोग विषयक

तपासणी तसेच हिमोग्लोबिन तपासणी करण्यात आली.

महिला दिन : महिला दिनाच्या निमित्ताने भारतीय जैन संघटनेमध्ये प्रा. सुवर्णा गोखले यांचे व्याख्यान झाले. महिला प्रबोधनाच्या सामाजिक अंगाविषयी त्यांनी मांडणी केली. रिझर्व्ह बॅक ऑफ इंडियाच्या कर्मचाऱ्यांच्या वतीने साजन्या करण्यात आलेल्या कार्यक्रमातही त्या पाहुण्या म्हणून उपस्थित होत्या.

खोपी : रिझर्व्ह बॅकेच्या वतीने संपूर्ण गाव बॅकेशी जोडल्या जाणाऱ्या प्रकल्पाचा एक भाग म्हणून अनुधावनाची बैठक खोपी गावात घेण्यात आली. रिझर्व्ह बॅकेचे अधिकारी श्री. ज्ञानेंद्रजी तसेच सेंट्रल बॅक ऑफ इंडियाचे साहाय्यक प्रबंधक श्री. धर हे उपस्थित होते. त्यांनी बॅकेच्या विविध योजना गावकच्यांना सांगितल्या.

वेल्हे तालुकापातळीवरील प्रशिक्षण : ८० गावातील अंगणवाडी ताईचा कुपोषण मुक्तीसाठीचा प्रशिक्षण वर्ग दि. १६ मार्च रोजी झाला. डॉ. मानसीताई उपाध्ये व डॉ. विद्या माणकीकर व सी.डी. एस् अधिकारी श्री. साबळे हे उपस्थित होते.

कुपोषण मुक्तीसाठी अंगणवाडीताईनी करण्याची कामे व घ्यावयाच्या जबाबदाच्या यावर सत्र झाले.

■ सामूहिक विद्याव्रत-संस्कार ■

- ◆ १३ ते १६ वयोगटातील सर्व जाती-जमाती व धर्मातील मुला-मुलींच्या व्यक्तिमत्व विकसनासाठी विद्याव्रत संस्कार.
- व्याख्यानमाला आणि संस्कार दि. १८ एप्रिल ते २३ एप्रिल २०११
- सोमवार ते शनिवार रोज सायं ५.०० ते ७.००. (संस्कार दि. २३ एप्रिल २०११ सकाळी ८.००वा.)
- शुल्क रु. १,०००/- प्रत्येकी.
- ◆ नावनोंदणी दि. २० मार्च ते १५ एप्रिल २०११ पूर्वी.
- ◆ संपर्क - ज्ञानप्रबोधिनी, संस्कृत संस्कृति संशोधिका, (संत्रिका)
- ◆ दूरभाष क्रमांक - २४२०७०००, २४२०७१४६, ९४२२०५९७९५, ९८५०३९४५९८
- वेळ - सोमवार ते शुक्रवार - ११ ते ६, शनिवार - १० ते २